

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI LAKÁS:
Kül-monostorutca 181. szám.

Megjelen a lap hetenkint 3-szor u. m. kedden, csütörtökön és szombaton délelőtt. Ára évi negyedrre 3 ft. o. é.
Hirdetési ár: 5 hasábos sorért 1-ör 7 kr., 2-ör 6 kr., 3-ör 5 kr. o. é. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeletik.
A nyilvántartási cikkeik sora után 20 kr. előleg befizetése mellett a szerkesztőséghez czinzendők.

KIADÓ-HIVATAL:
Közép-utca, STEIN J. könyvkereskedése.

Előfizetési felhívás

K. KÖZLÖNY apríl—június évnegyedére.

Egész évre . . . 12 forint o. ért.
Fél évre . . . 6 " "
Évnegyedre . . . 3 " "

Tisztelt előfizetőink az előfizetési pénzeket kiadónk STEIN JÁNOShoz (bel-közép-utca Stein könyvkereskedése) méltóztatassanak beküldeni, hol a pontos szétküldésről gondoskodva van.

A „K. Közlöny” szerkesztősége.

Kolozsvár, márt. 27.

Sok fontos tárgy igényli hazánkban a törvényhozásnak mielőbbi gondoskodását! — így kezdődik nagy hazánkfia Deák Ferencnek a kiküldendő bizottmányok alakítása iránt a képviselőház mártius 20-iki ülésében a ház asztalára letett indítványa, s ez indítványban legelő nyert sort azon tárgy, mely minket erdélyieket, specialis szempontból véve, mindenekfelett érdekel.

Ez, hogy az indítvány szavaival éljünk, nem egyéb, mint: „Az erdélyországi viszonyok iránt készitendő törvényjavaslat. A municipalis és községi ügy.”

Vannak, a kik e kifejezésnél „erdélyországi” kissé fenakadtak, s annak értelmezésébe bocsátkozva — a mire nézve azonban maga az indítványozó legilletékesebb — némileg s körülbelül ok nélkül hullámszába hozták saját kedélyüket; ok nélkül, mondjuk, mert hiszen magában a formulázott indítványban is bennfoglaltatik egyszersmind a megnyugtató magyarázat, hogy az „erdélyországi viszonyok” csak „municipalis ügy” gyanánt tekintetnek.

Nem is szükség bővebben magyarázni, mily képtelenség rejlik azon föltevésben, miszerint Erdély országos autonómiájának eszméje ily oldalról nyerhetne életerőt, s meg vagyunk győződve, hogy az általában a közös országgyűlésen csak annyiban fog előtérbe nyomulhatni, a mennyiben a ház türelme s ildomosságánál fogva talán elnézendő majd, hogy saját kebelében néhány román és szász képviselő expectoralhassa magát egy minden igaz legitimista hazafi által elítélt, a korona és nemzet már is egyeztetett szempontja által merőben tulzárnnyalt, absurd szempontból.

Am tegyék ez „autonómiát”, ha szülőföldjüknek, ha a szent István birodalmának, ha a közösen alkotott birodalomnak s a koronának jobb szolgálatot tenni nem tudnak ily pillanatban, midőn ő Felsége bizonyára mindenkitől a legjobb szolgálatot — mely alaptalan s hátráltató gáncs helyett alapos és a birodalom érdekeihez képest siettető hazafias aktivitást szab kötelességül — legmagasb bizalommal elvárja.

Annai bizonyos, hogy álláspontjuk, mely-nélfogva Erdély országos autonómiájának postulatához ragaszkodnak, se a törvényesség, se az opportunitás szempontjából nem lesz igazolható.

Ellentétben áll az ugy a szeptember 20-diki manifestum elveivel, mint az utána következő k. kir. leiratokkal, s ugy az 1861-i kiegészítelen, mint az 1864-iki közös magyar országgyűlés minden felirataival; sőt ellentétben áll még az 1865-ki ad hoc összehívott „erdélyi országgyűlés” feliratával, s az ahoz intézett dec. 25-iki kir. leirattal is, mely által az erdélyi törvényhatóságok felhívtak, hogy képviselőiket küldjék el a törvényes magyar országgyűlésre, Pestre.

A mi a törvényesség szempontját illeti, nagyon is gyalró álláspont ez tehát, s ha még egyszer oly fényes talentumok küzdenének is mellette, kárba fog menni az erőfeszítés és pedig nem azért, mert roppant minoritást fognak képezni, hanem mert egyáltalában nincs igazuk, s az ügy, a miért sikra szállanak, csak a jogeljátszás elméletének, a szentesített törvények egyoldalú felfüggesztésének barátai előtt lehet részvétre méltó.

Ily barátokat pedig az illetők — a Bach és Schmerlingkorszak szomorú tapasztalatai után — a korona tanácsosai közt se fognak

találni többé, nem hogy az országgyűlés tagjai közt találánának.

Opportunitás szempontjából pedig szintoly gyalró álláspont ez. Hiszen — a mint ezt annak idejében kimutattuk — a kolozsvári adhoc országgyűlésen országos autonómia pártja nem is fejtett ki, s Erdély autonómiáját maga a szebeni landtag is kész volt feladni, s a jelenlegi kormány, mely elődei örökségét, a bureaucratia mankóját, férfiasan eldobta, nem szorult arra, hogy magasabb érdekek rovására antimonarchicus természetű tényezőket tartson mozgásban, s csak ezért országosdít kívánjon játszani a kicsiny, elszegényített, önálló háztartásra merőben képtelenné vált Erdélyvel. És a mi fő, bizonyára a kormány — ha mindjárt részvétellel viseltetnék is az eddigi Beamten-Aristocratie és Beamten-Democratie iránt, a miről már csak azért sem lehet szó, mert elődei sem sok hasznát vették — nem fogja semmi tekintetnek alárendelhetni az opportunitás azon legmagasb szempontját, mely arra utalja, hogy a birodalom regeneratioja körüli loyális munkásságában a magyar országgyűlést (ad normam 1861) önmaga gondatlanul tehetetlenné ne tegye.

Ha az illetők ellenkező hitben vannak, ám lássák; ugy hiszszük nagy tévedésben élnek, s nem politikusok, hanem ábrándozók, a kiknek talentuma és patriotizmusa semmi hasznát sem hajt a hazának, s a királynak.

Avagy arra számítnak-e, hogy a kiegyenlítés nagy műve annak valóban nem csekély nehézsége miatt meg fog hiúsulni, s akkor az erdélyi viszonyok iránti törvényjavaslat is csak javaslat marad?

Ne feledjék, hogy szeptember 20-dikától fogva a hidak a kormány háta megett fel vannak égetve, és nincs többé visszatérés oly kockázatosok nélkül, melyekért Erdély ugynevezett autonómiái a lajthántuli centralistákkal szövetkezve se tudnának semmi kárpótlást nyújtani.

Halmágyi Sándor.

Lapszemle.

A „Pesti Napló” a „Presse” ellenében írja:

Már számos évek óta tőrjünk azt, hogy akár melyik hitvány bécsi lap ugy beszéljen Magyarországról, mint a mely a monarchiának csekélyebb nyomtatéku fele. — Azt mondják, kevesebb adót fizetünk. Nem szólnak mi most annak okairól, mily hallatlan eszközökkel munkálkodtak éppen a német államférfiak Magyarország elszegényítésén. — Csak azt jegyezzük meg, hogy éppen akkor, midőn egy Poroszország elleni háború eshetőségéről van szó, — a „Presse” jól tudhatná, hogy a barcz-téren mindenesetre Magyarország a nagyobbik, és morális tekintetben többet nyomó fele a monarchiának. — Számtalan tény bizonyítja ezt a történetben, s a vakság nagy mértéke kell arra, hogy ezt be ne lássák. És a historia meggyőző arról is, hogy ezen tekintetben az osztrák miniszterek soha sem voltak képesek — még tán a némileg kivétel, Mária Terézia idejében sem — a dolgok természetéből folyó igazságot a maga valóságában felismerni. Nem látták be, és nem is láthaták. Oly nemzet, mely politikailag századokon át szabadnak érezte magát, mindig több elemét viszi a csatatérre azon morális elemeknek, melyek önfeláldozásra ösztönöznek, s melyek a hőst, a vitézt alkotják.

De bár mint köztvitének vitézségét elismerték, a magyar tulajdonait soha sem becsülték eléggé; mert éppen az a szabadságszeretet, éppen az, minélfogva a hadi működésben a katona honfinak, jellemnek érzi magát, zára ki számtalan nagy tehetséget azon korábbi katonai rendszerek alatt a mult századokban, melyek a pedans külsőségnek feláldozák a valódi szellemet. Ezért mondók, eddig természetes volt, hogy a magyar nem becsültetett annyira, mint kellett volna. — De a korábbi viszony mellett is, mit gondol a „Pr.”, hogy e nagyhatalom jól vezért és tulnyomó hadai ellen egyik száron csak a magyar korona nemzetet, a másik száron a monarchia többi részei állnának, — egy előnyomulásban melyik járna elő, vagy hátrálás esetében melyik hátrálna meg előbb?

Korántsem dicsekvés ez — csak szembetétel azon greisleri dicsekvésnek, hogy ők több adót fizetnek. — Azt hiszszük, egy állam sorsának eldöntésében nem kis szerepet játszik a háború, és a háborúban megbecsülhetetlen a barczra képesebb népek. — Szükséges ezt kívált akkor elmondanunk, midőn éppen akkor beszélnek így, midőn egy háborútól félnek.

A „Hon”-ban Bánó József képviselő következőleg védi az 1848-diki törvényeket:

„Azt mondja a legfelsőbb leirat: „az 1848-i törvények világ rendítő viszonyok nyomása alatt keletkeztek.” Ha vesszszük, hogy minden utóbbi esemény az előbbi események nyomása alatt áll, akkor ilyen értelemben e tétel igaz; de akkor minden korszakot képező törvényeink ilyen befolyások alatt állottak különösen. Így keletkezett maga a pragmatica sanctio, így az 1790-dik törvények stb. Ha azonban ezen tétel oly értelemben vétetik, hogy ezen világ rendítő viszonyok nyomása hozta felszínre, szülte azon elveket, melyek az 1848-diki törvényekben vannak lerakva, akkor ezen tétel egészen hibás.

A kik azt állítják, hogy ezen törvények a „rögtönzés” jellegét viselik magukon: azok nem vették figyelembe történetünknek nem csak régmúlt, hanem legközelebbi lapjait. De annál csodálatosabb, ha azt egy oly kancellár bizonyítja, ki ösméri régi törvényeinket, ki 1848 előtt nem csak maga élt a magyarországi mozgalmakban, hanem annak tényezője is volt: ki maga tapasztalta — meg vagyok győződve saját szemén is — mily gyújtó hatást tettek Széchenyi István politikai művei, hol az 1848 ki törvények eszméi mind le vannak már rakva; ki tudja, hogy elveket sok vármegyére még 48 előtt utasításba adta követjeinek, s talán magának a mostani kancellárnak is, midőn Baranyamegye követte volt; ki tudja, hogy ezen elveket vallotta magának még az utolsó pozsonyi országgyűlés előtt a magyarországi ellenzék, s ezt programjában ki is fejtette. Ki tudja, hogy midőn 1848. Pozsonyban a nemzet a többi között a felelős parlamenti kormányt kívánta, akkor Bécsben már parlament is volt, felelős kormány is volt. És a kiről tudjuk mi, és meg vagyunk győződve, hogy ha 1848-ban a pozsonyi országgyűlésen rögtönzést tapasztalt volna, mint a főrendi táblának egyik tagja, ettől óvta volna a nemzetet, mert hiszen a főrendi táblának az egyik nemes hivatása, de ő ezt nem csak nem tette, de azon törvények alkotója és hű védője volt.

Legyen szabad részben még az 1848-ki pozsonyi országgyűlés végnapjára hivatkozni.

A 65-dik elegyes országos ülésben, midőn a búcsu-beszédek tartattak, Scitovszki János, akkori pécsi megyés püspök és mostani hercegprímás, számot adván eljárásáról, elmondja azon beszédet, melylyel ő Felséget üdvözölte Pozsonyban, s mintán elmondja, hogy ő Felsége mily hálára kötelezte a nemzetet, hogy főhercege Istvánt ország nádorán adni, és édes honi nyelvünkön hozzánk szólani kegyeskedett, így folytatja beszédét:

„Felséged e dicső tetteinél még nagyobb leend az, hogy a nemzet közkínálatát teljesíteni óhajtván, korszerű átalakulásunk nagy művét a jelen országgyűlésen létesíteni, s ezt megállapítandó törvényeknek szentesítése végett e nemzeti nagy ünnepre köztünk megjelenni méltóztatott.”

Tovább pedig mondja:

„Boldog azon király is, kinek trónját a lehető legnagyobb számnak megelégedése és millióknak egygyé olvadttántoríthatlan hűsége támogatja.”

Mikor pedig ugyanezen szónok főherceg Károlyt s legidősb fiát főherceg Ferencz Józsefet üdvözölte, kik a szentesítésére szintén Pozsonyba jöttek — ezeket mondá:

„Főhercegségtek a millióknak boldogabb létét alapító és szilárdító törvények szentesítésére kegyesen megjelenni, s e nemzeti ünnepben résztvenni méltóztatnak!”

Ezután főherceg Ferencz József felé fordulván, ezeket mondja:

„Fenségednek pedig, mint nemzetünk kedvelt-jének, ki hét (7) hónap előtt Pestről az egész hazára eme szerencsét jósó szavakat hangoztatta: „Magyarországra oly perczben léptem, midőn egy boldog korszak küszöbén áll”, ezen jósó szavainak teljesedésén egész tisztelettel ürvendünk.”

Erre Ferencz Károly főherceg így válaszolt:

„Kedvesen veszem az orsz. RR. jeles küldött-sége által nyilvánítt üdvözlét. Ugy tartom, hogy minden, mit e nemes lelkű nemzet és ennek nemzetisége dicső felvirágzására csak óhajtni lehetett, azon törvényekben, melyek szentesítése ünnepében résztvenni különös nyereségemnek tartom, bőven fellelhető.”

A törvények szentesítése után pedig ő Felsége ezeket mondá:

Hű magyar nemzetemnek szívemből óhajtom boldogságát, mert abban találok fel magamét is. A mit tehát annak elérésére tölem kívánt, nemcsak teljesítettem, hanem királyi szavammal erősítve, ezennel át is adom neked, kedves öcsém, s általa

az egész nemzetnek, ugy mint kinek hűségében leli szívem legfőbb vigasztalását s gazdagságát.”

Nem is említem ő fenségenek a nádornak akkor mondott szinte ily szellemű hazafias nyilatkozatát, csak még pár szót azon beszédből, melyet szinte Scitovszki János püspök a nádornak mondott a törvények szentesítése után:

„Kifejezhetlenül ürvendett lelkünk, midőn a bazának közatyja k. királyi előadásában a nemzet szorosban óhajtott átalakulásának eszméjét kezünkbe letenni méltóztatott.”

De végül fel kell még hoznom Zarka János királyi személynök azon beszédéből két helyet, mely ezen országgyűlés utolsó beszéde volt:

„Nincs, ki ne volna kénytelen bevallani, mikép az érdekek összeolvastása, a közjogok tágítása, szóval: a jelen országgyűlésen szentesített intézkedések legyenek egyedül azok, melyek a nemzetet naggyá és dicsővé alkotják. Ezen igazság elvben kétségtelenül állott eddig is, egyedül az alkalmazásra, az alkalmazás idejére volt az alkotmányos elvü honpolgárok közt különbözőség.”

S végül

„Hő alattvalói hódolattal ismerjük el legjobb Fejedelmünk atyai kegyességét, miszerint a kor szükségét felfogva, nemzetünk kívánatait teljesíté.”

Kérdem, mondhatja, vagy hiszi-e valaki, hogy akár Ferencz Károly főherceg, akár ő Felsége V. Ferdinánd, akár ő fensége az akkori nádor, akár ő eminenciája a mostani primás, akár Zarka az akkori személynök rögtönzők lettek, vagy kívántak volna lenni? pedig mindnyájan elismerik, hogy ezen, a nemzet hő és meggondolt kívánatából merített törvények alkalmasak a nemzetet valódi boldoggá tenni.

Kérdem, lehet-e rögtönzés az, a miről már az országgyűlés előtt sejtelve volt éppen a most uralkodó fejedelemnek? Sejtelve pedig csak ugy lehetett, hogy ismerve az ország szellemét és helyzetét, látta, hogy ez egy szükséges átalakulás küszöbén áll; s hogy ezen átalakulás éppen csak az 1848-ki törvények; ezt constatálja Scitovszki pécsi püspök, midőn ő Fensége fenidézett jósó szavainak teljesedésén egész tisztelettel ürvend, az egész országgal együtt. De bizonyítja maga ő Felsége az akkori főherceg, ki a nemzeti nagy ünnepen — ezen törvények szentesítésén maga személyesen is megjelent, s ezen tény által elismerte, hogy az ország a fenemlített „boldog korszak küszöbén” már nemcsak áll, hanem abba már be is lépett.

De kell-e minderre bizonyítvány? — Van-e a világtörténelemben példa, hogy egy nemzet rögtönzött, nem meggyőződésből eredő törvényhez oly hősies kitartással és szívóssággal ragaszkodott volna, mint ezt Magyarország teszi tizennyolcz év óta?

De tegyük fel, hogy rögtönzött ezen törvény; mért nem engedi a kormány, hogy e nemzet ezen rögtönzött törvények alatt legyen boldog. Hol van az megírva, hogy a mi rögtönzött szükségképen rossz is? És, ha rossz volna is, ha szabadnak kell lenni e nemzetnek, legyen ő saját sorsának alkotója. Ne kívánja a kormány erőszakosan boldogítani, mert helyesen mondá Thiers mult évi beszédeben: „nincs a világon hatalom, mely jogosítva volna tévedésben lenni az országnak főérdekeire nézve, mint maga a nemzet.”

És igen helyesen mondá ugyanezen Thiers pár hét előtt: „hogy hosszú élete pályáján sokáig gondolkodott ezen kérdésre való feleleten, hogy mi egy szabad nemzet? s ezen feleletnél állapodott meg: „Egy szabad nemzet oly lény, mely előbb megfontolja a teendőjét, és csak aztán cselekszik.”

Higye meg a tisztelt kormány, hogy azon szabad lény, a magyar nemzet, husz esztendőig fontolgatta teendőjét, és csak aztán cselekedett, és megalkotta az 1848-ki törvényeket; most pedig tizennyolcz év óta újra volt ideje megfontolni teendőjét, és megfontolta és cselekedett, és ragaszkodik az 1848-ki törvényekhez.

Gr. Széchenyi Béla a „Magyar Világ”-ban egyrészt a jogfolytonosság, másrészt a közös ügyek kérdését fejtegeti. Az elsőre nézve csak az a kérdés: „Valjon a jelenlegi complicité és bonyolodott körülmények között a tulzottságig merev jogfolytonosság követelése célravezető-e vagy sem? — Valjon feladatunk nem-e a jogfolytonosság és az opportunitás tekinteteinek körülményeszerű összekötését eszközölni? E második kérdésre aztán így felel a gróf: „Senkinek célja nem lehet, ki hona javát szívén hordozza, egy rögtönzött, elhamarkodott alkotás csak, nehogy alkotmányunk, törvényeink visszaszerzését lehetetlenséggel határos előfeltételekhez kössük. A merevség helyett a méltányosság terére volna kívánatos, hogy lépünk. Maradandó, becsületes és alkotmányos kiegyenlítés

tán csak akkor mehet teljesítésbe, ha mind a két fél aránylag áldozatot hoz egymásnak; — lehetővé válnék ezáltal jogaink és törvényeink újabb biztosítása, s nyitva állana előttünk a tér, elnyerhetni mindazt, mit hazánk szellemi és anyagi jóvoltának emelése nekünk parancsol. Őseink példáját követve, nemcsak a magunk érdeke, de hazánk szebb jövőjének biztosítása is úgy kívánja, hogy e zilált állapotok között igyekezzünk megmenteni a jogot s tudjunk egyuttal megalkudni a körülményekkel is."

"A történet, ugymond tovább, nem mutat fel mostani körülményeinkre teljesen alkalmazható praecedenset. — A birodalom közös ügyei jövőjére az alkotmányos örökös tartományokkal karöltve alkotmányos szellemben lesznek elintézendők." A gróf nem hiszi, hogy bár ki is honunk történelmében ily előzményekre tudjunk hivatkozni. A törvényhozást hazánkban az országgyűlés két háza és a fejedelem képezik; — e tényezők jogosultak mindenre, sőt ha a szükség úgy hozná magával, egy új pragmatica sanctio kidolgozására nézve is. A mennyiben a Felső szándokai alkotmányosak, kötelesek vagyunk mindent elkövetni a magunk alkotmánya sarkalatos elveinek feloldozása nélkül; utját, a melyen halad, egyengetni; valamint meggyőzni arról kormányát, mint önmagunkat is, hogy a negatív meddő terén sikerre nem számíthatunk. Egető szükségé válik, s ki nem éri ezt széles e hazában, a törvényes állapotot elvégre visszaállítani s viszonyainkat a birodalom irányában tisztába hozni. — Miután erre a gróf Deák Ferencz husvéti cikkének ide vonatkozó helyét küldé, így szól: "Percig sem lehet kétkedni, hogy ha a közös ügyek elintézésére kiküldött választmány felismeri a közös érdekek rendezésének sürgős szükségét, az idézett cikkben kifejezett elvekhez hű marad, tantoríthatatlanul megtartva azon irányt, mely szent István birodalma összes népeit a végzetél elérésében egyedül leendő képes egyesíteni: Európa első nemzeti magaslatára fogja emelni Magyarországot. A közös ügyek fölötti javaslat kétségeken kívül döntő erővel fog birni a jelen országgyűlés, hazánk és a birodalom jövőjére nézve is. — Múlhat a pillanatok! de a jelen kedvező alkalmat, mely tényleg ily alakban nem térend vissza többé, jó volna felhasználni. A Felső könnyen megnyugtathatná az országot, elosztatva azon kételyeket, melyekre a királyi leirat okot nyújtott; az országgyűlés pedig megfelelően hivatásának, ha törvényeinket a birodalom maradó és szilárd fenállhatóságának biztonságával összhangzásba tudja hozni."

Kül- és belföldi levelezés.

Kolozs, mart. 19.

(Kivonat.) A „K. Közl.” idei 31. szám „Sz.” alírás alatt megjelent a Kolozs m. városát érdeklő követeléstől irt cikk ellen megjegyezzük:

Január hó közepe táján communitásunk megalakította a kp. bizottmányt, s annak elnökül Pethe András főbíró választá, s midőn a kp. bizottmány összeült teendőit elintézendő, elnök Pethe András az elnökségről leköszönvén, helyébe Veres Sándor választott meg, mibelyt az új elnök átvette a vezérletet, az ügy mindjárt más menetet vett, s csak nagy későn több bizottmányi tag sürgetésére mondatott ki márt. 6-a és 7-e szavazási napoknak.

Igaz, hogy a 600-at megközelítő jogosult szavazók közül csakis 512 jelent meg, még pedig 231 román és 281 magyar, s hogy a szavazatok e hó 8-án történt kiadása folytán Pethe András 265, Nemes Péter 193, Veres Sándor 53, és Topler Károly 1 szavazatot nyertek, s így Pethe András lett a követünk, és lett a tiszta bizalom, nem pedig hivatali befolyás vagy hatalom nyomán.

Követi programot nem is kívántunk, elég program az ő 20 éven keresztül e kis városban tett hivatalnokoskodása. S kérdjük melyik ellenjelölt mondott programot? felelet egyik sem.

De továbbá miképp is mondhatott volna programot, hisz ő nem lépett fel követjelöltnek, őt a nép bizalma s szeretete léptette fel, de fellépette magát ellenjelölt Veres Sándor, megelőzőleg fellépette Topler Károlyt, s mintán a polgárság bizalmát meg nem tudta nyerni, annyiban hagyta, s mily szép eredményre jutott a legnagyobb utánjárás dacára is azt láthatni a fennebb irtakból, hogy alig tudott magyar és román szavazók közül 53-at nyerni meg.

K. p.

Szász-Régen, mart. 20.

Tordamegye felső-kerületében kézzel kézre jár a „Gazetta Transilvania” idei 15-dik számában „Megyei mozgalom, tordai választás” czimé alatt megjelent cikk.

Keserű szánalommal néz mindenki e hírlapi cikkre. A létező törvényeket bírálai merénylő, a nemzeti érdeket vagyis jobban magán érdeket, a közjólét és egyetértés felé törekvésen felülülteni célzó, a külön nemzetiiségeket egymás ellen igazító, saját erőltetésén ténfergő s a nemzeti becsületet saját felekezete rágalmozásával sértő ezen tendenciosus urjongásra méltó utálattal tekintünk.

Azt állítja be ugyanis a többi köz, hogy az 1848-diki törvények adománya választási joggal minden rongyost felruházott, s e kitéttel sérti a törvényt s a felségi akaratot.

Törvény védelemre nem szorult soha: saját magát szokta ez védelmezni, de egy kis kérdőleges észrevétellel mégis szolgálnunk kell. Nemde éppen azok becsületben rongyolt törekvők, kik a törvény által oltalmazott választási jogok gyakorlata ellen nyíltan igazolni szoktak? Ezt bizonyíthatná a cikkezű által követelt eljárás is a tordai választásnál.

Tordamegye többségben maradt választói igen is tisztában állnak magokkal és bátorozott elvökkel, s az 1848-diki választási törvény alapján elősmert jogoknál fogva, nemzeti különbség nélkül szabad meggyőződésük és tiszta lelkiismeretük által vezérelve, és minden egyéb mellék érdeket kizárva egyedül a közért általok megválasztott képviselőjük iránt büszke önértéssel, eljárásaikra nézt pedig becsületben állanak.

Ellenben miként hullnak vissza cikkezű fejére a „cselszövény, ellentörekvés” és a több más kitételekkel vádak, mutassa maga a szánandó cikk, többek közt a „destapeati romani dati muna la muna” féle dal és az 1848. 15-dik májusi elkese-redéssel ábrándozva.

Saját nemzetét kellene védelmeznünk cikkírónak azon állítása ellenében is, hogy román atyáink a választásnál piczulával és pálinkával valónak megvesztegethetők: azozban negotiorum gestorsagot viselni most nincs szándékunkban. Cikkezű álnokságait még azzal teszszük feltűnőbbé, hogy midőn önnemzetiségebeli szász-régi esperes Krizsán felé kezd piszkot, mamusi adagokat hányni, kijelentjük: miszerint esperes ur a választásnál jelen se volt és az ő személye, mint komoly papi, s mint szilárd elvtől és jellemű honpolgár méltó tisztelet nemzetének, mind azok előtt, kik nemzetök érdekét saját hasznokért akárhányszor már oda kívánták dobni.

Többre nem is méltatjuk érdemesnek, a cikkezű urjongását. A „Gazetta” által választott durva fegyverhez szokva nem vagyunk: csak is a nyilvánosságért kellett a keztyűt felvennünk, a többi a közvéleményre bocsátjuk.

Midőn a „Gazetta”-nak, hogy mint becsületes hírlap tudjon existálni, egyszerűságot ajánljuk, igen jól tenné, ha szarva közé oly dolgokat nem tűzne föl, melyek a mások sértésére és bűnvádi keresetökre is netalan alkalmat képesek adni.

Hagyjon fel a nemzetiiségek közti ingerléssel. Szűnjön meg tűzre olajat öntögetni.

Többen tordamegyei választók.

Hazai intézetek

Régiség- és éremtárnoki jelentés.

(A muzeum-egylet 1866. febr. 8-diki közgyűlésén.)

Tisztelet közgyűlés!

Mikor a múlt évben szerencsém volt a régiség- és éremtár állapotáról jelentésemet előterjeszteni a múlt 1864. év végével következőleg mutattam volt ki e gyűjtemények létszámát:

Különböző régiség és ritkaság 1452 darab, arany érem 228 db, ezüst érem 7749 db, réz érem 6391 db, ön érem 389 db.

E létszámhoz gyűlt az 1865. év folytatában:

a) Adományokból 187 db régiség és ritkaság, 4 db arany, 923 db ezüst, 605 db réz és 73 db ön pénz.

b) Vásárlásból 62 db régiség és ritkaság, 12 db arany, 1623 db ezüst, 33 db rézpénz.

c) Csere útján 7 db ezüstpénz, és e szerint kellett volna, hogy legyen 1865. év végén: 1701 db régiség és ritkaság, 251 db arany, 10,295 db ezüst, 7029 db réz és 462 db ön érem.

Azonban ugyanez idő alatt kiment a gyűjteményből: a) Eladottat anyagul 2242 db rézpénz, b) Cserébe ment ki 35 db ezüst- és 6 db rézpénz, és így maradt valósággal: 1701 db régiség és ritkaság, 251 db arany, 10,260 db ezüst, 4781 db réz, 462 ön pénz.

A meglevő pénzekből a gyűjteménybe sorozva van: 250 arany, 6494 ezüst, 4145 réz és 434 ön, összesen 11,323 db érem, 1 arany, 1722 ezüst, 535 réz és 28 ön, összesen 2286 db oly feles, a melyet cserére lehet felhasználni. 2044 db ezüstpénz, a mely csak mint anyag értékesíthető, 101 db hamis rézpénz.

Az elősoroltakon kívül van még: a) Az Eszterházi gyűjtemény 3779 db változatlan létszámával. b) 56 db régiség és 350 db vegyes érem, a mely még nem ment át tökéletesen a muzeum tulajdonába és ennél fogva még besorozva nincsen.

A mint már tavalyi jelentésemben szerencsém volt tudatni, a gyűjtemény tökéletesen rendezve van, és csak az utolsó téli hónapokban beérkezett egy-néhány darab nincs helyére besorozva.

A rendezéshez a lefolyt 1865 ik évben hozzájárult a kiczedulázás. Minthogy t. i. az ily még mind növekedőben levő gyűjteményről a látogatók számára vezérlajstromot nyomtatni még most nem lehet, szükséges volt az egyes tárgyakra illesztett czedulák által a nézőnek némi felvilágosítást nyújtani a tárgyak mivolta és honnan jötte iránt.

Egyébiránt mind a régiség-, mind az éremtár számos becses és érdekes darabokkal gyarapodott, a melyek közül mint legkitűnőbbeket a következőket kell megemlítenem:

Januariusban érkezett egy régi bronz suly-mérték, a mely egynehány hasonló darabbal együtt minden hibetiséggel a szebeni hajdani pénzverdéből került, és nevezetes adat a középkorbeli hazai

sulymértékek meghatározására. Eddigél 7 ily darab ismeretes, a melyek közül 4 nek gyzszenyomatát és egy eredeti szebeni tanár Fusz Károly ur adott a muzeumnak.

Mártiusban Szentkirályi Gábor urtól kaptunk egy a maga nemében igen ritka darabot, t. i. egy régi nyilhegyet ezüsből.

Májusban Bágyi Jóó Lilla kisasszony adott egy igen szép ezüst burnótszelencét és egy remekmivű fa dombormívét a XIV. százdból; gróf Mikó Imre ő nmlga pedig két érdekes fegyvert, egy ezüst poharat Cserei Mihály czimerével és nevével 1 elefántosonból készített és ezüstbe foglalt fuvó hangszert a közép korból.

Juniusban Wolff Gábortól Tordáról és Surányi Sándortól Oláh-Bogátáról igen szép és érdekes bronz régiségeket.

Augustusban a Béli családtól, Béli Pál bilincsét és arezképét.

Septemberben gr. Teleki Sámuelről 1 görbe bronz kardot, a melyet Sáromberkin találtak, és a mely a maga nemében páratlan levén, egyik legkitűnőbb disze régiségárunknak.

Octoberben Tamási Antal ügyvéd ur egy igen érdekes hazai régiséggel, gr. Pekri Lőrincz ezüst pecsétnyomójával gyarapította gyűjteményünk; a régebben Kolozsvárt fenállott vívoda maradványai-ból pedig nyertünk egy nagyon szép alabárdot 1612-ből.

Novemberben jött Spányik József urtól 1 igen érdekes, feliratos ezüst fibula töredék Veczelről, 1 kitűnő szép réz-sisak, a melyet Maros-Ujvárt a Marosban találtak, Bors Albert urtól jött, a vásárolt tárgyak közt egynehány feltűnően szép és nagyon érdekes bronzdarab van, és végre Torma Károly, a buzgalmában soha sem lankadó buvár, egy egész gyűjteményét küldte be a bélyeges és bélyegtelen római tégláknak és melegevezető csöveknek.

Már a nyári közlátogatások alkalmával kiittint és a ma innen kiküldött bizottság is meg fog győződni, hogy tetemesen meggyarapodott gyűjteményünk jelenlegi helyiségében tettleg már nem fér. A számára kijelölt egyetlen szoba annyira tele van rakva szekrényekkel, hogy köztük éppen csak el lehet menni, a szekrényekben pedig a tárgyak úgy fel vannak halmozva, hogy már nem is igen lehet látni, és mégis van egyelőre fiókokba elrakva igen sok és érdekes tárgy, a melyet nincs hová kirakni.

Az éremtár számára gyűlt adományok közt ki kell emelnem Dr. Incze Mihály, kamarai főorvos, adományát, a mely egyszerre 604 ezüst- és 364 rézpénzzel gyarapította gyűjteményünk; egyes érdekes darabokat kaptunk gr. Eszterházi Jánostól, b. Nopcsa Ferencztől, Mialovitz Győzőné Bardócz Katalintól, Bernád Józseftől és Kövári Lászlótól.

Noha az éremgyűjtemény egy része üveg alá van szemlére kirakva, a kirakatlan része elfoglal 6 szekrényt egészen, és kettőnek az alját. A gyűjtemény természeténél fogva a halmozás lehetetlen levén, már itt sincs elegendő hely, annál kevésbbé, mivel a hazai érmészet sürgetőleg követeli az Eszterházi gyűjtemény teljes kirakását, és ez magára kíván egy akkora helyiséget, a mekkora most az egész gyűjtemény rendelkezésére áll.

Éremgyűjteményünk jellemzésére röviden csak azt kívánom megjegyezni, hogy az Eszterházi gyűjtemény nagy gazdagsága mellett is, hazai gyűjteményünk még nagyon hézagos, és a hézagok betöltése mind bajosabbá válik, minthogy fájdalom, még mind nem tudjuk rábíroli a hazafakat, a kik effélék birtokában vannak, hogy ha már elszánják magokat az eladásra, adják inkább a muzeumnak, mint másnak, mert a muzeum jobban is megadja az árát, és azonkívül még meg is köszöni.

Ó-kori gyűjteményünknek az a lényeges hátránya van, hogy többnyire kopott darabokból áll, és a rézpénzek különösen kevés kivétellel meg vannak takarítva. Még különben igen értelmes ember is sok van, a ki még nem tudja, hogy a réz pénz takarítani nem szabad, mivel a rajta levő zománcszerű nemes rozsa nélkül nemcsak nem hitelesek, hanem a rozsdával együtt a veret is lejö. Nem figyelnek arra, hogy az arany nem rozsdásodik, hanem mindenben aranyat sejtve, legelső dolgok a kapott darabot vagy surolni, vagy ezetbe dugni, a melyből aztán a sokszor igen becses pénz helyett egy merőben haszontalan lyukacsos rézdarabot vesznek ki.

Középkori külföldi gyűjteményünk gazdag és sok érdekes darabot foglal magában, például csak azt említem, hogy az osztrák birodalmi nem-magyar tartományok pénzeiből, a velencei és milanoiakat nem számítva van 10 arany, 1101 ezüst, 189 réz és 3 ön; összesen tehát 1303 darab, csak folyó pénz.

A lefolyt évben alkalmat vettem volt magamnak 3 érmészeti közleményben ismertetni ó-kori gyűjteményünk egynehány oly darabját, a mely az érmészek előtt eddig ismeretlen volt. Ilyen darabjaink vannak a hazai, és középkori gyűjteményünkben is. Ezek ismertetését további közleményeknek tartom fenn.

Végre még csak azt vagyok bátor jelenteni, hogy a mint az idő engedte a leltározást is folytattam, de minden teendőim eligazítására egyedül magam levén utalva, teendőim ez ágában a lefolyt évben aránylag csak keveset haladtam. Reményilem azonban, hogy a jövő nyáron ebben is tovább fogok haladhatni.

Finály.

Az erdélyi muzeum részére 1866 febr. havában beküldött adományok jegyzéke.

I. Könyvek: A washingtoni tud. Akadémiától, Ryan Matthew, The celebrated theory of paratels. Washington. 1866. — A Göttingeni kir. tud. társaságtól Nachrichten, Göttingen. 1865. — A botanischer Verein von Brandenburgtől Eine Karpantenreise im J. 1864. Berlin 1865. — Főtisztelendő Bodola Sámuelről az erd. ref. anyaszentegyház névkönyve 1866 ra. Kolozsvár 1866. — Kenessey Alberttől magyar-német, és német-magyar hajózási műszótár, Pest 1865. — Horváth Dömétől Résztől lapjai I. köt. Kecskemét. 1865. — Márk Jánostól Buffon, Allg. Naturgeschichte 1—7 Bd., Naturgeschichte der vierfüßigen Thiere 1—20 Bd., Naturgeschichte der Vögel 1—22 Bd., Troppan, 1784 — Wien 1795. — Miksa Györgytől, az erd. szászok köz- és magánjoga. Kolozsvár. 1866. — Papiu Ilarianutól, Tesauru de monumente istorice pentru Romania. Tom. III. fasc. 9—10 Buceresti 1865. — Findly Henrikől Szentek élete II. köt. 1. 2. füz. Irt Zsibovics Ferencz. Eger. 1863. — Kiss János Oltzemi reform. lelkészről, népszerű mébészkönyv. Brassó. 1865. — Horváth Józseftől, Novum testamentum (gr. et lat.) Amstelod. 1717. — Marfat Albertől 3 köt. könyv.

II. Régiségek és érmek: Gr. Mikó Imrétől, Luther Márton éreztetett dombor arczképe, és egy kard alakú ezüst hajtű 1707-ből. — Domzsa Györgyné Sebestyén Károlinától, 6 ezüst, 2 réz pénz. — Ujfalvi Sándortól, 1 nagy metszett takték pipa, 2 ezüst s 1 réz érem. — Ifj. gr. Bethlen Gábortól 4 db dombormívű terra cotta töredék Pompejiből. — Kelemen Elektől, 1 ezüst pénz. — Ercsei Sámuelről 1 ezüst pénz. — Jancsó Lajostól, 3 ezüst pénz. — Ny. Szt. Annai Márton Istvántól Marosszéken a rigmányi határon talált kőcsákány. — Hoprich Frigyesről, egy Széken talált vas nyilhegy, és 1 ezüst pénz. — Szörcei Istvántól, 3 ezüst, 1 réz pénz. — Szöcs Imre főhadnagytól, a valye rei vasuti ásasok alkalmával talált 2 db cserépedény és 1 réz érem. — Scheider vasuti főmérnökötől, ugyan ott talált 1 ezüst pénz, és 1 cserépedény. — Sepper János vasuti vállalkozótól, ugyan-onnan 1 római feliratos sarkó töredéke, és 2 kőfaragvány. — Dr. Lészai Lászlótól, 1 ezüst pénz. — Dr. Lészai Dánieltől 1 régi kard. — Csató Jánostól, két darab mozaiktöredék Várbelyről. — Torma Zsófiától, 3 ezüst, 3 réz pénz. — Pávai Elektől, a somkereki patak árkában talált 2 ezüst pénz. — Várad József ellenőrtől, 8 db cserépedény, 1 bronz disztimény, 1 vas sisak. — Vásárlás 7 arany, 175 ezüst, 27 réz, 3 ön érem és 2 ezüst, 3 vas gyűrű. — Bolyai Gergelytől, 1 fa pipa.

III. Természeti tárgyak: Zatureczki Gedeontól, 2 példány salamandra maculata. — Sebászter Károlytól, 1 regulus ignicapillus. — Hermann Ottó gyűjtése 38 darab pók az Amanobius, Drassus és Saltius fajokból. — Dr. Tauscher Gyulától, szárított mohák szépen fűlszerelt gyűjteménye. — Bolyai Gergelytől, 2 db szenesedett fenyő alma. — Szigeti Cs. Sándortól Tordáról, néhány prunus padus (vad borostyán) csemete. — Butyka Dánieltől, 3 db kőzet. — Pechena J. mérnökötől, 2 db kővetlet. — Székely Károlytól, 2 db kővetlet. — Pál Imrétől, 2 db kőzet. — Szöcs Lúizától, 1 db kővetlet. — Dr. Szabó Istvántól 4 darab termés arany, és 1 db graphit ásvány. — Dr. Lészai Dánieltől 23 kagyló, és 5 db ásvány. — Dr. Lészai Lászlótól, 10 kőzet és 3 csiga. — Lészai Jánostól, 3 ásvány és 3 teknősbéka tojás. — Loszádi Zador Elektől 6 csiga, 1 kagyló, 2 kőzet és 3 kővetlet. — Molnár Samu szolgabírótól, 20 kőzet és 7 kővetlet. — Csató Jánostól, 1 realgar, 10 db kőzet, 5 db kővetlet. — Dr. Szabó Istvántól, 13 db kővetlet és 20 db ásvány. — Várad József ellenőrtől, egy pár szép szarvas szarv. — Mártonosi Rózáttól, 7 db termés arany, 1 nemes opál és 1 db Labrador. Ny. Szt. Annai Márton Istvántól, 1 a rigmányi határon talált mamuth-fog töredék. — A nagy-ági bányászhataltól 40 db ásvány és 60 db kőzet. — Pávai Elek gyűjtése alvincz zámú utazásán az alvinczi állomáson 325 db, a szászvárosi állomáson 440 db, a dévai állomáson 370, a zámi állomáson 260 db, a konczai állomáson 145 db, összesen 1540 db kőzet és kővetlet, azon kívül mintegy 1000 db kővetlet csiga és kagyló. — Vágó Ferencztől 1 kőszáli sas (eleven.)

Jelentés a „kolozsvári jótékony egylet” választmányának mártius 22-kén tartott üléséről.

1) A választmány meghatározta, hogy az év folytatában házi- és női iparcikkekből látárlót rendez.

2) Egy anya egyetlen gyermekének súlyos betegségből szerencsés felgyógyulása emlékére 100 forintot ajándékozott az egylet pénztára gyarapítására.

3) A választmány megbízta másodolnok báró Bánffy Albertné, meg választmányi tag b. Józseka Lajosné, hogy egy árva néma fűt valamely mesterség meganulása végett helyezzenek el, az e végre szükséges költség a pénztárnál utalványoztatván.

4) A jelen ülésben 51 nyolcadolnok egyszerűen mindenkori segedelemül 58, nyolcadolnok havonként kiadandólag 45, összesen 103 frt utalványoztatott.

5) A választmány tagjaivá lettek: Bán István, gr. Bánffy Béláné, Bel Frigyesné, gr. Béli Ferenczné, Berel Jánosné, gróf Bethlen Miklósné,

Bodolai Józsefné, Brencsán Albertné, Filep Samu-né, Fischer Lajosné, b. Inczédi Horváth Ödöné, Korhly Bogdáné, Kóvári Lászlóné, gr. Lázár Mik-lóné, b. Marienai Antalné, Pap Józsefné, Székely Dávidné, Zeyk Józsefné, Zsigmond Elekne.

Kovácsi Antal, titkár.

Különfelek.

* Az ünnep második napján **WERNER** műlovar igazgató a Suhr-féle nagy Circus-ban előadást fog tartani. Mint halljuk Szében-ben nagytetszéssel működött még Suhr után is, s ez elég ajánlat.

— Taddei városunkba megérkezett híres majom-társaságával, és a jövő hó 2-, 3- és 4-kén négyféle művészei által előadásokat fog adni a városi táncsteremben. Ez az, a ki a Casanova ma-jom-társulat-féle előadásait a leghevesebben tánozza.

○ A „Herm. Ztg.“ pesti levelezője Dóza Dániel és Halmágyi ellen csatároz; de valóban ke-vés kárt okoz. Elvi vita helyett kisszerű elméncz-kedés. Dózsának a szász nemz. universitás felira-táról szóló cikkét alapeszméje helyett, csupán egy mellécs tételénél fogva tudja gyarlón megtámadni. Halmágyiról azt mondja „par excellence Sachsen-fresser“ (mintha a szász burocracia politikáját bírálni annyira lenne, mint a szász nemzetet felfalni akarni), mely már két számban előfordul. Mit tesz ez? Azt-e, hogy H. barátunk (a „H. Ztg.“ szerint) az „unwürdiger“ és „unmaszliches“ román elem-hez tartozik? Valóban ez minden el nélküli élez, mert a mint mi H. barátunk felfogását ismerjük, ha ab origine román s nem udvarhelyszéki székely (de Tordátfalva) lenne, bizony nem szégyelné be-vallani, hogy igen is ő is a román nemzethez tar-tozik, a melynek intelligenciájára köréből így is ba-rátokkal díszeskedhetik. Ama pesti levelekre tüze-tesebben felelni nem méltó, s ha a correspondens komolyabb elmélkedésekkel nem kíván hatni, s esz-mecserére bírni, teljesen ignorálni fogjuk sületlen-kedéseit, a miknek, hogy a „H. Ztg.“ helyet ad, nem valami komoly felfogású mutat.

— Ujdonság az ipar terén. Szivünköl örven-dünk valahányszor egy-egy újabb jelére mutathatunk előhaladásunknak úgy a szellemi, mint az anyagi téren. Ez utolsóra vonatkozólag kedves meg-kezeléssel állunk meg a napokban egy itt helyben Kolozsvárt készült nagy-féle zongora előtt, bámulva a jeles iparcikk külső s belső szépségét s hangjá-nak tisztaságát. Ez ujdonság iparunk terén helybeli orgona- s zongora-készítő Blahunka a Lajos mű-ve, ki jeles orgonáiról országos hírességet s ki-nek műhelyében (belső-magyarutca dr. Engel-ház) egyebek mellett az említett hasoul' zongorákon még folyólag dolgoznak. Ajánljuk az illetők figyel-mébe.

○ A „Vas. Ujság“ közlebbi számában népszerű hazánkia, s Tordamegye érdemes képvi-selője Tisza László jól talált arcképét és tartal-módus életrajzát hozza.

○ „Times“ bécsi levelezője Beke osztály-főnök következő élezeről beszél: Egy tagja a di-plomatiai testnek azt kérde, miként viselend Aus-tria háborút pénz nélkül. „Mihelyt az első lövés megtörténik, válaszolt Beke, Austria 50—100 mil-lió forintnyi államjegyet fog kibocsátani, melyek fizetendő lesznek Berlinben.“

○ A katonai határőrvideken, mint a „Pozor“-nak írják, a Felsőébebe intézendő felirat köröz-tetik aláírásra, mely a jelenlegi kielégítő határőrvideki szerkezet megtartását kéri. A kormány pártfelei kö-zül sokan írják alá, a „Pozor“ kétféle azonban, hogy a nép köréből is.

○ A bécsi Verein für volkswirtschaftlichen Fortschritt közlebbi gyűlésében egyhangulag hatá-rozattá emelte, 1) hogy az Austriában fenálló kamat és uszaratörvények megszüntetendők. 2) Az uszora-törvény eltörlését legfőképp és legsürgősebben a réal-bitel emelése és megerősítése kívánja. 3) Az adós szorultságának, tapasztalatlanságának és könnyelmű-ségének kizsákmányolása ellen, a fenálló fenyítő törvények elegendő őltalmat nyújtanak.

○ Az osztrák egyforintosokat Schweizban, mint Zürichből írják egy bécsi lapnak, a szövetségi közpénztárnak elfogadni — meg van tiltva.

* * * Európa államadossága 18,926 millió tal-lér, ennek kamata 723 millió tallér rug. Ebből minden európai lakos fejére esik 65 tallér, az esz-tendei kamatból 1 1/2 tallér, tehát átlagosan minden családra 12 1/2 tallér. 1852 ben még 12 millió tallér volt az európai államok összes adossága, tehát azóta 6000 millióval növekedett, a kamat pedig 480 millióról hógott 723 millióra.

* * * A Nationalbank legújabb kimutatása szer-int, mártus első hetében a bankjegy-forgalom 1 millió 845,752 fittal kevesült. A bank ércz-kész-lete 125,500,904 fitt. A „Debatte“ szerint a bank nem fogja a jövő év jul. 1-jén megkezdeni a kész-fizetéseket.

* * * Posta-szerződés Austria és Oroszország között. A bécsi hivatalos lap közli az Austria és Oroszország között 1866. febr. 9. (január 28.) kö-zött postai szerződést, melyet a Felsőé 1866. febr. 23 kán hiteltelített Budán. E szerint a levelek díja az orosz és austriai posta-területen következőleg ál-lapított meg: Az orosz postakerület és Austria szomszéd tartományai között, nevezetesen Galiczia, Bukovina és Szlezia nyugati részében egy egyszerű

bérmertett levélért 10 nkrajczár, egy egyszerű bérmertetlen levélért pedig 15 nkrajczár a díj. Az orosz posta és Austria többi részei, valamint a né-met posta-egylet mindazon országai között, melyek az osztrák birodalmon keresztül küldik levelezéseiket Oroszországba, a díj egy egyszerű bérmertett levélért 20 nkrajczár, egy bérmertetlen egyszerű levélért pedig 30 nkrajczár.

○ (Az angol gyár-ipar.) 1860-ban következő számok fejezték ki az angolországi pamutgyár ipar nagyságát: 2650 gyárban 440,000 ember dolgozott 115 millió forint évdi mellett. A munkások egy tí-zedrész gyermeke és 65 századrésze nő volt. A gépek 300,000 lóerővel dolgoztak. 30 és fél millió orsó évenként ezer millió font pamutot emésztett föl. A befektetett tőke 650 millió, az összes jövedelem pedig 760 millió forintra rugott. Az észak-amerikai háboru teljeseen kivette az órási mértv ipart a ke-rékvágásból. 1862 végén 271,000 munkás volt ke-reset nélkül. A nemzeti jöteknység azonban a szük-séghez mért segélyvel sietett a szerencsétlenség elé. A mansionhouse-i segély-egylet válaszmányánál 5 millió, a manchesteri segély-egyletnél 4 és fél millió folyt be, a lancashirei földbirtokosok 1,300,000 fo-rintot írtak alá. E tetemes segélyezések elejét vet-ték a legrosszabbnak, s azóta maga az ipar is ked-vezőbb körülmények közé jutott, de igen valószínű, hogy Lancashire grófság soha nem jutand többé a pamutgyár-ipar azon fokára, melyen 5 év előtt állott.

* * * A schüttenhofeni zavargások fölül a többi között így ír a prágai „Tagesbote“ egyik levelező-je: D. u. 1 órákor kezdődött a vidéki s itteni csö-cselek összevgyűlékezése, mire a vásár a legjobb al-kalmat szolgáltatá. Ezt csakhamar követto több ház ostromoltatása és betörése, melyeknek tulajdonosai, izraelita kereskedők, minden holmijukat elvesztet-ték, mert a mit nem raboltak el, azt tönkre tették. Végül elég későn, midőn a kihágások már a leg-nagyobb fokot érték el, 13 csend- és pénzügyőrök álló fegyveres erő lépett fel, s mintán sikertelenül inté a tömeget a szétoszlásra, lött. Néhányan meg-sebesültek; de a lövésre a tömeg köréből szintén lövéssel feleltet, s a csendőrök a városbázára szo-rítottak, hol eltorlaszolták magukat. Ezután a rab-ló csöcsélek ellentállás nélkül rohant a kitzított cél, H. F. gazdag kereskedő kirabolatására. A ház el-foglalása után egész rendszerrel jártak el, nem csak pénz, arany, ezüst, valamint az ágyi s másnemű ruhákat rabolták, hanem minden kereskedői porté-kát is, ide értve a vasat, láncokat, stb. A kár 10 ezer ftrra tehető. Egy izraelita timárnál aztán to-vább raboltak, s utközben az izraeliták ablakait mind betörték. Szintugy betörték a városbáz, valamint egy városi hivatalnok ablakait, ki a rend helyreállítá-sában különösen fáradozott. Ez erőszakoskodási je-lenetek éjfel utáni 1 óráig tartottak, a lakosok azon-ban reggelig virasztottak nagy aggodalomban, hogy valjon a vészharang nem jelent-e majd tüzet. Valjon vége-e már minden ijedelemnek, vagy csak a kez-deten estünk át, ki tudná megmondani; a kedélyek mindegyre nagyon izgatottak.

Felhívás Erdély földmivelőihez!

Alólírott bizottmány ezennel felhívja mindazo-kat, kik a Bácsban f. év május havában tartandó kiállításra bejelentéseket tettek, hogy az általuk bejelentett tárgyakat legfőlebb jövő april hó 20-ik napjáig Kolozsvárra (nagy-piacz, Horváth ház) be-küldeni sziveskedjenek.

Egyszermind fájdalommal értesíti a tisztelt gazda-közönséget arról, hogy dacára a kolozsvári kereskedelmi kamara, az erdélyi gazdasági egylet és ezen bizottmány több ízben közzé tett felhívásai-nak, nevezetesen a különböző gabonanevekre nézve, nagyon csekély számú és éppen nem kielégítő bejelentések történtek.

Ezen bizottmány azonban bizva a tisztelt gazda-közönség lelkes pártfogásában, Erdély neve-zetesebb gabona és más lisztes terményei iránt be-jelentését a bécsi kiállítás bizottmányhoz megtette. Nevezetesen be van jelentve a kiállításra: ösz- és tavaszbuza, eleybuza és roza, törökbüza csösen és szemül, árpa, zab, alakor, továbbá lenese, borsó, fuszujka, végre különböző krumpli fajok.

Felkéretnek azért ismételtlen Erdély minden vidékeinek azon földmivelői, kik bár eddig beje-len-téseket nem tettek, de az említett terményekből kitűnő minőségűekkel bírnak, hogy azokból ezen bizottmányhoz a kiállításra szükséges mennyiséget (minden említett terményből 2—3 kupa, krumpli-ból 1/2 vékát) haladéktalanul beküldeni szives-kedjenek.

Ki meggondolja, hogy mennyire szegényítő és hátrányos volna kis bazánkra nézve, ha talán hanyagságból vagy részvétlenségből még azon ter-ményeinket sem igyekeznénk a birodalom népeinek bemutatni, melyekkel bírnak, s ezáltal szegénysé-günket a valónál is nagyobb mértékben tennők közszemlére, az bizonyára nem fog késni ezen felhívásnak nemcsak saját részéről eleget tenni, de körében is odaműködni, hogy gazdasági termé-yeink minél előnyösebben és jelentékenyen legyenek ezen kiállításon képviselve.

Kolozsvárt, 1866. martius hó 27-én.

A bécsi kiállítást intéző bizottmány.

Felszólítás.

Az erdélyi muz-egylet 1866. február 10 kén tartott közgyűlése határozata folytán: a muzeum

állattani osztályához egy szolgai állomás 300 ftt évi fizetés és lakó szoba mellett ideiglenesen szer-veztetett.

A feltételek a következők:

A szolgai kötelessége a nevezett osztály con-servatorát, jelesen azokban a munkálatokban segí-teni, melyek nem annyira elméleti, mint főképen gyakorlati ügyességet igényelnek; ide tartoznak:

a) a különféle gyűjtemények tisztántartása (a rovarok kivételével).
b) a gerinces állatok praeparálása és kitöltése.
c) csontvázak készítése.

Azonkívül azokon a napokon, a melyeken a gyűjtemények a közönség számára nyitva vannak: egy teremnek a felügyelete;
végre a rendkívüli időben érkező oly idege-nek vezetése, a kiknél nem a tanulmányozás, mint inkább a puszta meglepetés a főcél.

Az erre az állomásra pályázni kívánók ezen-nel felszólítatnak, hogy az illető képességi bizo-nyítványokkal elátott, saját kézzel írott folyamo-dásait, a melyekben a honi nyelvelkbeli ismer-teik, koruk, nős vagy nőtelen létük, végre kato-nai kötelezettségük minősége is legyen kimutatva, néhány minta Praeparatum hozzácsatolása mellett, legkésőbbben május 15-éig, bérmertesen a muzeum igazgatóságához annál bizonyosabban beküldjék, mi-után későbbben érkező folyamodások tekintetbe nem vétetnek. Kolozsvárt, martius 27-dikén 1866.

Brassai Sámuel.

Politikai hírek.

Franciaország. Páris, márt. 22. A ka-mra feliratának elfogadása alkalmával mondotta a császár: Köszöni a törvényhozótestület szavazatát, mely még inkább megerősíti azon politikát, mely Franciaországnak a béke és jólét 15 évét ajándé-kozta. Franciaország akarja, mint mi mindnyájain, a haladást, állandóságot és szabadságot, — azon-ban csak a fejlődés, értelem, általános szükséglet-ek és nemes munka-törekvések szabadságát, nem pedig ama zabolatlansággal határos szabadságot, mely rosz szenvedélyeket kelt, a hitet megsemmi-síti, és gyermekes csend-zavarásokat idéz elő. A császár mondja, hogy 15 év előtt merészelté kinyi-latoztatni, miszerint Franciaország az ő kezéi kö-zött nem fog tönkre menni, s szavát megtartotta. Franciaország fejlődik 15 év óta, nagy lesz, s magas hivatásai teljesedni fog-nak. Munkánk folytatására utónk faink által kell kezkeskednie. A császár számol a nagy ál-lamtestület támogatására, a hadsereg és minden jó polgár hódolatára, s végül az isteni gondviselésre, mely a hazát soha sem hagy-ta el.

Páris, márt. 23. A „France“ megerősíti, mi-szerint semmi olyan tény nem adia elő magát, mely Poroszországot harcezi bajlamát bizonyítja. Ezen lap megemlíti azon értekezést, mely — egy londoni lap szerint — Dronyn de Lbny és Goltz gróf párisi porosz követ közt folyt, s mely értekezés alkalmá-val Dronyn azt mondotta volna, hogy a hgségek kérdését csupán európai conferentia által lehetne megoldani. A „France“ ehhez azon bitét csatolja, hogy a francia külügyérnek tulajdonított fentebbi nézet tökéletesen helyes.

Olaszország. A bécsi „Presse“-nek írják, hogy a hadi-tengerészeti nagy készülődések tör-ténnek, melyek már a közlebb tartott tábornagy-i tanácskozásban elbátározottak, de mivel ama ta-nácskozásban egy tengerész sem volt jelen, közle-bb admiral-tanácskozás fog Livornóban tartatni Persaro elnöksége alatt. Annyi azonban már bizo-nyos, hogy a Vacca altengernagy alatt álló „Ita-lia“ „Palastro“ és „Gaeta“ fregattok parancsot kap-tak indulásra kész állapotban lenni, tehát hadilá-bra állítottak, s az „Adelaide“ és „Re Galantuomo“ páncélos fregattok nyakrafőre fegyvereztetnek. Ezen készülődések természetesen európai bonyodalmakra való számítással történnek, a melyek ha elmarad-nak, nem lesz egyéb eredményük, mint az olasz pénzviszonyokra való kellemetlen hatásuk.

Németország. Köln, márt. 20. A „Köln. Ztg.“ egy külön lapja jelenti megnyugtató porosz nyilatkozatot Bécsbe küldését. A Rajnavidekről el-lenben szakadatlanul tart az ágyulövegeknek a szász és sziléziai tartományokba szállítása.

Berlin, márt. 21. A „Prov. Corr.“ egy „Ág-gasztó jelek“ című cikkében ezt mondja befeje-zéstül: Ha Austria s vélt barátai Poroszországgal el-len fegyverkeznek, azzal Poroszországnak kötele-ségére teszik arról gondoskodnia, hogy ne lehessen Poroszországot harcezi események által meglepni. Az 1850-diki mulasztás s annak sokáig érzett kö-vetkezményei bizonyára nem fognak többé ismét-lődni.

A „Weser Ztg.“ egy berlini táviratot közöl, mely szerint Poroszország a szövetség reformját fogja indítványba hozni, s a közép- és a kis-álla-

moknak azt az ajánlatot teszi, hogy háboru eseté-ben garantirozza területüket, azon feltétel alatt, hogy a diplomatiai képviselést s a katonai fővezér-séget Poroszországnak engedjék át.

Berlin, márt. 23. A „Berl. Böz. Z.“ állító-lag a legjobb forrásból arról értesül, miszerint teg-napelőtt az austriai császár a Felsőégtől sajátkezi irat érkezett ide, mely által a vitály kiegyenlítése teljesen megváltozott alapot nyert.

A „Kreuz Ztg.“ a tábornokoknak a király születésnapján lett fogadtatásáról azt hallja: misze-rint a király a pillanati politikai nehézségekről igen komolyan és szilárdan nyilatkozott, a nélkül azon-ban, hogy a békés megoldás iránti reményéről le-mondana. — A király különös szívéllyel fogadta az ál-lamministerium szerencse kívánatait.

Oroszország. Oroszország és Amerika ba-rátságáról a „Russ. Corr.“ írja: „Ezen örvendetes egyetértést nem csak politikai, de személyes vi-szonylatok is megerősítik. A kölesönös rokonszen-vnek sokszoros alapja van. Mind a két népnek egyet-len egy területe van, a szomszédnépek polgáriso-dására nézve ugyanazon küldetésük van, szokásaik és intézményeik még eddig nem eléggé méltányolt öszhangzásban van mind az orosz, mind az ameri-kai népnek a községről való felfogása. Oroszország már régóta democrata ország s az orosz paraszt ösztönöserileg, vagy száz éves hagyományok foly-tán bizonyos palladiumnak tekintti a községet. A két nép ösztentartása tehát valóságos alapokon nyug-szik, s mi (a „Russ. Corr.“) teljes szívünköl hely-eseljük Clay tábornoknak a moszkai lakoma al-kalmával mondott szavait: Oroszország erős lóp-tekkel halad az uralkodója által kijelölt új lépé-nyen előre, s mind jobban közeledik tengerentuli barátjához.“

Törökország. Bosniából jött biztos tudósi-tások szerint nagyobb csapat-tömegek érkeztek Serajovába, Banjalukába és Travnikba. Novibazar mellett tartalék sereg volna felállítva. Brtskaba (a Száva mellett) tegnap egy mérnökari főtiszt érke-zett Konstantinápolyból, s azonnal Szerebnikbe ment, onnan vezetőndő a bosnyák-serb határ hosz-szában elrendelt és sánczezal kerített új tábor el-helyezését.

E-Amerika. Newyork, márt. 10. A se-natus félrevertette azon alkotmány-módosítványt, mely a szavazási joggal nem bíró négeket a képviselőválasztás előtti népszékirásból kizárja, ugyszintén elvetett több más módosítványt is, me-lyekben a szavazási jog a négekrenek megadatni sürgettetik. — A feniek mozgalma igen élénken foly. Előkészületek tétettek egy betöréshez Kanadába.

Ujabb. Florencz, márt. 25. A több német lap által hozott tudósítás egy itten tartott tábornoki tanácsról és katonai készü-lődésekről Olaszország részéről, mint az itteni félhivatalos körökben állítják, tökéletesen alaptalan.

Bécs, márt. 26. A hadügyministerium egy közölvénye a hatóságoknak vele való távirati közlekedését megszorítja, miután le-hetséges, hogy az államtávirda a jelen kö-rülmények között igen fontos és sürgös ügyek által vétethetik igénybe.

Berlin, márt. 24. A hadügyministerium részéről — Roon hadügyminister által a ki-rállyal tett előterjesztés folytán — tegnap az illető rendeletek a hadsereg mozgósítására szét-bocsáttattak.

Nyilt posta.

— M. K. „Legyen meg a te akaratod“ — a jövő számban.

— s. s. Bármennyire H. barátunk érdekében lenne is, nem közölhetjük. Lapunk 35-dik számában bezártuk a vitát az illető rovatban a multra nézve.

— A. B. Iratát még a tegnapi postán visszakül-döttük.

— D. D. Pesten. Távirtnak és magán levelet is küld-tünk, melyben tartózkodó szempontunk eléggé indokolva van. Így talán feleslegessé is válik a személyes felutazás az illető részéről ez alkalommal? Egyébiránt megteheti, ha kívátnánk; de el nem vállalhatván a megbízatást, kárba megy az ut. Megnyugtató választ várunk a levél megkapása és a kérdés megoldása iránt.

— K. K. Fogarásban. Bécses választ várjuk ma-gán levelünkre. Mindenekfelett teljes egyetértés! Még ekkor is kétes, a mint értesültünk.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Március 28-kán: 5%. Nemzeti kölesön 100 ftt. 62.70.—5%. Metalliques 100 ftt 60.40.—Bank-részvény 718.—Hitelintézeti részvény 200 forint 141.50.—London 10 ftt st. 100 ftt 23 1/2, kr 105.25.—Ezüst 104.25.—Cs. kir. arany 5.05.—1860. kölesön 79.75.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

Kolozsvári naptár a jövő hétre.

A p r i l i s		Nap kél	delel	nyungszik	Hold kél	delel	nyungszik
1 V.	G. Husvél vasárnap	56. 42p.	126.3p.59m.	66. 27p.	7655p.e.	12637p.r.	6611p.r.
2 H.	Husvél hétfő	5 40	12 3 40	6 29	8 53 e.	1 21 r.	6 40 r.
3 K.	Richard, Ándor	5 38	12 3 22	6 30	9 51 e.	2 5 r.	7 11 r.
4 Sz.	Izidor, Abrus	5 36	12 2 47	6 31	10 46 e.	2 51 r.	7 46 r.
5 Cs.	Vincze, Hozeas	5 34	12 2 29	6 33	11 39 e.	3 38 r.	8 25 r.
6 P.	Coelestinus	5 32	12 2 12	6 34	* *	4 25 r.	9 10 r.
7 Sz.	Armin	5 30	12 1 55	6 35	12 28 r.	5 13 r.	9 59 r.

Holdváltózás ezen a héten nincs. — Merkurt csak a két első napjaiban láthatni esto. — Márs r. 5 ó. előtt kél. Jupiter r. 3 ó. kél. — Saturn. o. 9 ó. kél, és 2-án e. 8 órákor találkozik a Holddal.

NEM HIVATALOS.

(Bélyegmentes.)

(123)

(3-3)

Közzgyűlési hirdetés.

Az erdélyi külcsönös jég- és tűzkármentő társaságnak idei április 3-án délelőtt 10 órakor az egyesület irodájában, bel-farkasutca 82 sz. rendkívüli közgyűlése lesz.

Tárgya: a társulat további fennállása iránti tanácskozás, mire a tagokat tisztelettel figyelmezteti és meghívja.

Kolozsvárt, márt. 19-én 1866.

A társulati választmány.

(106) 29/3
Haupttreffer
300.000 fl.

(2-4)
Lose-Gesellschaften. 250.000 fl.

Gesellschaft
A
12 Theilnehmer
23 Lose
ca. 40 Ziehungen
während der
Einzahlung.

Angabe auf einen Anthelschein A nur 8 fl.

Diese Gesellschaft enthält 4 ganze 1864-er Lose, 8 halbe 1864-er Lose, 1 Credit-Lose, 1 Ofner, 1 Waldstein, 1 Palfy, 1 Como, 1 Rudolf, 1 Genois, 1 Windischgrätz, 1 Clary, 1 1860-er 100 fl. Los, 1 schwedisches Los. Weitere Monats-Raten zu 6 fl. Am Schluss der Einzahlung erhält man z. B. ein 1864-er 100 fl. Los ausgefolgt, während der Einzahlung auf alle Lose mit Haupttreffer der Credit-1864-er-Lose 250.000 fl.

Gesellschaft
B
12 Theilnehmer
16 Lose
ca. 25 Ziehungen

Angabe auf einen Anthelschein B nur 4 fl.

Enthält 8 Stück 1864-er 50 fl. Lose, 1 Ofner Los, 1 schwedisches, 1 Palfy, 1 Como, 1 Salm, 1 Rudolf, 1 Genois, 1 Windischgrätz-Los. Am Schluss der monatlichen Einzahlung à 3 fl. erhält man z. B. ein 1864-er 50 fl. Los ausgefolgt. Haupttreffer der 1864-er-Lose 250.000 fl.

Gesellschaft
C
10 Theilnehmer
15 Lose
ca. 20 Ziehungen.

Angabe auf einen Anthelschein C nur 10 fl.

Enthält 4 Credit-Lose, 5 ganze 1864-er Lose, 5 halbe 1864-er Lose, 1 russisches 100 Rubel Los. Weitere Monatsraten à 9 fl. Am Schluss der Einzahlung erhält man z. B. ein Credit-Los ausgefolgt. Haupttreffer der russ. Lose 200.000 Rubel.

Gesellschaft
D
10 Theilnehmer
15 Lose
ca. 22 Ziehungen.

Angabe auf einen Anthelschein D nur 8 fl.

Enthält 1 Credit-Lose, 4 Stück 1860-er 100 fl. Lose, 5 ganze 1864-er 100 fl. Lose, 5 Rudolfs-Lose. Weitere Monats-Raten à 7 fl. Am Schluss der Einzahlung erhält man z. B. ein 1860-er 100 fl. Los ausgefolgt. Haupttreffer der 1860-er-Lose 300.000 fl.

Bei Eintritt in diese Gesellschaften ist nur die Angabe einzusenden, wogegen ein Anthelschein mit Serien und Nummern der spielenden Lose erfolgt wird, mit welchen man schon in den nächsten Ziehungen auf alle Treffer mitspielt. Gewinne werden sofort ausbezahlt.

Jetzt, wo viele Ziehungen schnell nach einander folgen, ist der sofortige Eintritt in diese Gesellschaften besonders vorteilhaft, da jedes Monat mehrere Ziehungen stattfinden.

Briefliche Aufträge, welchen die Angabe beigegeben ist, werden postwendend effectuirt. Am Schluss der Einzahlung werden die Original-Lose ausgefolgt. Briefe und Geldsendungen zu adressieren an

LAUR. HERBER
Wechselhaus in Brünn.

Im obigen Wechselhause wurden schon viele Haupttreffer gewonnen.

(81)

29/3

(2-3)

Az EGRI VIZ használati módja.

Száz évi tapasztalat fénnyesen igazolta már azt, hogy az egri víz sok betegségben mint gyógyszer használatánál, számtalan beteg visszanyerte elvesztett egészségét, s örökre megszabadult kínosan gyötrő bajától.

Nem különben be van bizonyítva azon igazság is, hogy az egri víz mint óvszer az egészség fenntartása tekintetében oly jó hatást gyakorol, hogy az által több, talán bekövetkező bajok elhárítottak.

Mi a belső bajokat illeti, következő betegségekben hatnak legsikeresbben n. m. főfájás, szédülés, fülzugás, szívdobogás, nátha, nyilalás, gyomorgörös, kólika, ideg gyengeség és zsidbádásokban, valamint tengeri betegségben is.

Használatik pedig az említett belbajokban úgy, hogy az egri vízből vétetik egy kávé kanálnyi, s ez elegyítettik szinte egy kávé kanálnyi tiszta friss kútvízzel, és ezen adag adagoltatik óránkint a betegnek mindaddig, míg a baj nem enyhült, ha pedig a baj szörnyűben van, a most nevezett mód szerint csak reggel és este vegyen be a beteg mind addig, míg egészsége teljesen helyreállott.

Ha valaki miut óvszer akarja használni, vagy pedig gyomor gyengeségben mint gyomor erősítő akarja igénybe venni, csepegtessen 30-60 cseppet vagy tiszta vízbe, vagy bor, vagy szilvapálinkába, vagy pedig egy darabka cukorra és eh gyomorra vegye be.

Külsőleg használva vétecsék az egri vízből egy rész, s elegyítsék három rész égett borral, és ezen vegyülettel dörzsöltesék be a szenvedő rész, különösen szédülés és főfájásnál a két halanték táj és nyakszirt, ájulásnál a homlok táj és az orr alatt a felső ajak.

Fogfájás, nyelvzsibbadás, nyelvszélhűdésnél vétecsék e vegyületből egy étkanálnyi a szájba, és a fogak közt ide s tova játszva tartassák addig, míg csipősségét ki lehet állani.

Minthogy az egri víz semmi oly részeket nem tartalmaz, melyek a szervezetbe károsan hatnának, használhatják a leggyengébb egyének, sőt aléző szülő nők is.

Az egri víz jótékony hatása miatt elterjedt használatba lévén, gyakran hamisították: azért figyelmeztetem a t. cz. használókat, hogy az eredeti kék üveget, s pecsétet szigorúan tekintetbe vegyék.

Ára egy üvegnek 18 kr. — 6 üvegnek 1 frt o. é.

Öt forintot haladó megrendelésnél a csomagolás nem számítottik.

A postai megrendelések nem csak előleges fizetés, de utánvétel mellett is gyorsan kézbesíttetnek.

Az egri víz kapható Egerben az Irgalmas Szerzet gyógytárában.

Az egri irgalmas gyógytár Igazgatósága.

Ujonan érkezett szép- és olcsó női- és férfi-divatkélmék!

CZETZ ÉS KRAFT

női- és férfi-divat kereskedésükben Kolozsvárt,
középutca 542 szám.

Ajálják a t. cz. közönség figyelmébe ujonan hozott tavaszi és nyári ruhakelméket, n. m. szőr, batiszt, sakone, és francia organ-tin, női-kaputok, beduinok, francia-chwalok, tavaszi és nyári napernyők, s minden egyéb női-divatcikk; továbbá: férfi-öltönynek való gypjú-szövetek melyeknek megkésztetését is elvállalják, leg-ujabb divatu nyakkendők, gallérok, kszelők sat. sat. nagy raktárát. Nagyválasztékban mindennemű bútorszöveteket.

Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítenek, s kívá-natra mintákkal is szolgálnak.

(117)

(3-3)

(127)

TAUFFER JÁNOS

(2-3)

Ajánlja a nagy érd. közönség figyelmébe éppen most érkezett

husvéti piros tojásait,

s más ünnepi ajándékait, melyek nála a legolcsóbb árban és a legdúsabb választékban találhatók.

(58)

(3-*)

Hirdetmény.

Nem is említve az országjárte gyakorta előfordult tüzesetek által áldozatul esett károsultak számát, csak azt hozzuk fel, hogy pár napok alatt a fővárosban Kolozsvárt, kétszeri tűz alkalmával, szinte többen károsultak.

Minél nagyobb az egyeseknél a szűkség, fájdalom, a szerencsétlenség épen azokat szokta meglátogatni.

A családapa szép és szent kötelessége saját és övéi jövője biztosítása.

A tárgy valódi értéke biztosítása által, csekély kamat, mint biztosítási díj lefizetése által tőkét biztosít családjának a házfő.

A biztosítási díjak, a helyiségekhez alkalmazva, a lehetőleg jutányosabban számíthatnak fel.

A ki pedig évenkénti fizetés mellett hét évre biztosít, az egy egész éven át ingyen marad biztosítva.

A károk azonnali felvételét és készpénzzel ki fizetését társaságunk idő halasztás nélkül eszközli, bizonyítja azt a mult évi szamos újvári nagy tüzeset, a hol a társaság pár napok alatt 12000 forint fizetett ki.

A tisztelt közönség kériet biztosításait az imé következő társaság ügynőské-geinél foganatosítani:

Abrudbánya: Pongráz Dénes.
Alfalu: Gál Elek.
Alsó-Komána: Pap János.
Alsó-Rákos: Józsa András.
Alparét: Vajda Dénes.
Aranykút: Móza Sándor.
Bágyon: Dali Ádám.
Bánd: Bóer A.
B.-Hunyad: Hiry János.
Baróth: Benedek Sándor.
Bethlen: Bernády Dániel.
Beszterce: Textoris Gusztáv.
Bezéd: Válya Ferencz.
Bodola: Kósa Sándor.
Bölön: Sebestyén Károly.
Csapó: Kolozvári Károly.
Czege: Mátyás Zsigmond.
Csicsó-Keresztur: Torma Károly.
Csik-Szereda: Erős Elek.
Dézs: Róth Pál.
Dézsfalva: Kovács Dénes.
Dicső-Sz.-Márton: Szőnyi Ferencz.
Egerbegy: Barabás István.
Erd.-Szt.-György: Albert Alajos.
Károly-Fehérvár: Matherny Emil.
Galgó: Kászonyi Sándor.
Gyergyó-Szt.-Miklós: Györfy Pál.
Gyalu: Soós Ferencz.
Hidalmás: Majthényi Ferencz.
Naszód: Deichent Frigyes.
Nagy Horda: Moritz Sándor.
Nagy-Enyed: Ungerpeck Miklós.
Oláh-Lápos: Hauschild György.
Ó-Torda: Osztián testvérek.
Órményes: Mózes György.
Pókafalva: Márk József.
Paszmos: Bihary Samu.
Retteg: Köblös István.
Sárvár: Boros István.
Szamosújvár: Dájbukát János.

Kolozsvárt, február 10. 1866.

Az első magy. ált. biztosító társaság Kolozsvári főügynőskége.

STEIN JÁNOS könyvkereskedésében Kolozsvárt.

Harmath Józsefnél Tordán, Wittich Józsefnél Marosvásárhelytől, Dobray Nándornál S.-Udvarhelytől, Barthos Domokosnál S.-Szentgyörgyön, Vokál Jánosnál Nagyenyeden, Sindel Károlynál Brassóban, Wagner Józsefnél Károlyfehérvártól kapható:

!!Olcsó Bibliák!!

I. kiadás: Szent Biblia, azaz: Istennek ó és új testamentomában foglaltott egész szent írás. Magyaritotta Károli Gáspár. Sad-rét 592 lap, egész bőrkötésben. Ára csak 80 kr.

II. kiadás: ugyanaz nagy 8-adrét 678 lap, egész bőrkötésben. Ára 1 frt 40 kr.

III. kiadás: ugyanaz félíves kiadás 552 lap, bőr-vászonba. Ára 2 ft 50 kr.

Csak újtestamentom.

Az egész újtestamentom és a Zsoltárok könyve. Zsebkadás, vászon-kötésben. Csak 20 kr.

Ugyanaz: bőrkötésben aranyfűzővel 50 kr.

Falusi Gazda naptára

földmívelés, kertipar, és gazdaság évi közlőnye

földbirtokosok, kertészgazdák, lelkészek, iskolatanítók és gazdatiszteknek ajánlva, gazdasszonyi teendőikkel bővitve.

Szerkeszti dr. Farkas Mihály. Ára csak 80 kr.

Népszerű méhészkönyv,

készítette. Kis János, Háromszéken öltszemi ev. ref. pap.

Ára fűzve 1 frt 40 kr. kötte 1 frt 60 kr.

Ugyancsak STEIN JÁNOS könyvkereskedésében

előfizethetni a

„Magyar Bazar“

szépirodalmi és divatlappal, megjelenik havonként kétszer a német Bazar mintájára és képeivel, szabási-mintákkal, és minden hóban egy SZÍNES DIVATKEPEL.

Előfizetési ára: Postai küldéssel 1/4 év 2 frt.

„ „ „ 1/2 év 4 frt.

Néhány nap mulva hagyja el a sajtót:

AZ ELÁTKOZOTT.

Regény négy fűzetben.

Írta egy névtelen abbé, francziából fordította Henter János.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda betűivel (Bel-farkasutca 74 sz.)

Melléklet: Megrendelési felhívás „Egy szép asszony története“ című regényre.

(130)

(1-4)

Árverezési hirdetmény.

Kolozsmegye alsó-kertlete mocii járás Velker községében az összes birtokossá-gi, és kurta korcsomárolási jog, közmeg-egygyezés útján nyílt árverezés mellett fog három egymástutáni évekre bérbe adadni folyó év április 24-től kezdve, az árverezés április 16-án helyt Velkeren lévén meg-tartandó.

A feltételek megtekinthetők M.-Frátán a szolgabírói irodában.

(118)

(3-3)

Alsó-Járában b. Kemény Ödönnél egy hiba és jegy nélküli, 15 markos, három éves, piros pej

ménló evadó,

apja Scipio, anyja Fáni. Utolsó posta Alsó-Jára.

(1-3)

(126)

Folyó évi június 1-vel a helyi Sétányon megnyitandó Kioszkban a

csukrástati étel- és italmenüek

árulhatási jog három vagy esetleg több évre is haszonbérbe adni szándékolva, vállalkozni kívánók ezennel felhívattak, hogy bérleti szándékukat, az évenként aján-landó haszonbér, s netáni különös feltételek kitévese mellett, zártajánlatban legk-sőbb idei április 24-ig, mint a pályázati határidő zártajánlatig a „Sétáti egyet“ pénzügyminiszter dr. Hinc György vez. beiktatási szíveskedjenek.

Tájékoztató e levele megküldött, miként:

a) Árulhatási tárgyat cenzúrázatni élel- és italanmenüek képezhetik.

b) A Kioszk berendezésére kellő asztalok, székek, nemkülönben a szükséges üveg- és porcelán edények, kenuere és konyha eszközök vállalkozó által állítan-dók elő.

A „Sétáti-egyet“ választmányának Kolozsvárt 1866 évi mártius 18-án tar-tott ülése határozatából,

SZÁSZ BÉLA, egyetli jegyző.

(98)

29/3

(4-8)

Gyomor és altesti fájdalom ellen.

Egy szer ajánlatik, mely gyors enyhülést és azután gyógyulást okoz. Értekezhetni a betegség pontos kijelölése mellett bérmentes levél által Bécsben dr. E. H. № 107. Poste restante.

(122)

(3-3)

Haszonbér.

Iktári gróf Bethlen Domokosnak Kö-zép-Szolnok megyében (Szilagy) bekelezett sülelmedi uradalma, a bozza tartozó rész-jóságokkal együtt és az ezen jóságokhoz kötött regalé jogokkal, valamint a Szamos folyón levő több rendbeli malmokkal, s ál-talában malom tarthatási, halászati és hidas tarthatási jogokkal egyetemben folyó évi december hó 1-étől kezdődőleg 6 egymás-után következő évekre haszonbérbe adatik. Vállalkozók a jóság kiterjedését és miné-miségét valamint a feltételeket alólírtál Sz.-Csebben megtudhatják. Mi is ezen-nel közhírré tétetik. Sz.-Cseh (Közép-Szol-nokmegye) 1866 márt. 1.

Gr. Kornis Miklós.

(84)

29/3

(5-*)

Gyomorgörös és emésztési gyengeségben szenvedőknek.

A dr. DÖCK-féle orvoslás utasi-tását e lapok kiadó hivatala in-gyen küldi meg az ezt kívánóknak.

(119)

(3-3)

Eladó jószág.

Nemes Dobokamegyében M. Köb-lősen az országúthoz 1/4 órai távolságra Vajda Ágnes Miske Istvánné urasszony-nak 390 hold 298 □ öl területű birtoka, örök áron eladó. Ebből:

Szántó 145 hold 1068 □ öl

Kaszáló 65 hold 1085 □ öl

Legelő 3 hold 995 □ öl

Erdő 168 hold 730 □ öl I. II.

osztály

Termékellen 6 hold 1220 □ öl, hozzá tartozó kényelmes lakházzal, min-dennemű gazdasági épületekkel, két nagy gyümölcsös kertekkel, napszám haszonbért fizető taxalístakkal és arányosítás követ-keztébeni korcsomárolási joggal egyetembe. Értekezni lehet — a tulajdonosnéval M. Köblősen, bérmentett levélben pedig az alparéti posta útján.

(88)

29/3

(5-8)

Elerőtlenedett és angolbetegség-ben szenvedő gyermekeknek — erősítő és gyógyszerű egy hathatós szer ajánlatik. Értekezhetni felőle bér-mentes levelekben Bécsben dr. E. H. № 107 poste restante.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj